

Wrocław, 4 września 2024 r.

WK.WR.40.17.2024.435

**Pan
Jakub Bronowicki
Wójt Gminy Wisznia Mała**

**ul. Wrocławska 9
55-114 Wisznia Mała**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła, w okresie od 5 czerwca do 31 lipca 2024 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wisznia Mała. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 1 sierpnia 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zamówienia: „Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej i sportowej w Strzeszowie w gm. Wisznia Mała” – zamówienie nr RI.271.6.23 oraz „Przebudowa ul. Szkolnej w m. Wisznia Mała – Etap I w formule zaprojektuj i wybuduj” – zamówienie nr RI.271.5.22.

Dochody budżetowe

W sprawozdaniach: Rb-27S z wykonania planów dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2023 r. w kolumnach: „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru” wykazano zawyżoną o 27.368,00 zł kwotę skutków decyzji w zakresie rozłożenia na raty. Powyższe stanowiło naruszenie § 3 ust. 1 pkt 10 lit b w zw. z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm., Dz.U. z 2024, poz. 454 ze zm.). W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2023 rok.

Ponadto w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planów dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2023 r. w kolumnach: „Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)” wykazano łącznie kwotę 9.903 zł (na podstawie

uchwały Rady Gminy Wisznia Mała nr VIII/XLVIII/482/22 z 28 września 2022 r. w sprawie podatku od nieruchomości), które w całości dotyczyły zwolnienia budynków i gruntów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie ochrony zdrowia, wykazanych w deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej na rok 2023 przez Ośrodek Zdrowia w Wiszni Małej. Nie wykazano natomiast skutków wynikających ze zwolnień odnośnie budynków i gruntów zajętych na prowadzenie działalności kulturalnej, kultury fizycznej i sportu oraz w zakresie prowadzenia działalności w zakresie pomocy społecznej, ochrony przeciwpożarowej, w związku z niezłożeniem deklaracji podatkowych przez gminne jednostki organizacyjne, które prowadzą ww. działalność. Stosownie do §3 ust. 1 pkt 9 załącznika nr 37 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) wyłącznie skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach stanowiących dochody podatkowe wymienione w art. 20 ust. 3 pkt 1-8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 356) wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień”. Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 załącznika nr 37 powołanego rozporządzenia „skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy, dotyczące deklaracji na podatek za lata ubiegłe oraz korekt deklaracji na podatek za lata ubiegłe wykazuje się za okresy sprawozdawcze w roku, w którym otrzymano od podatników deklaracje za lata ubiegłe”.

Pomimo nieskładania deklaracji przez gminne jednostki organizacyjne, Organ podatkowy wbrew postanowieniom art. 274 a § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U z 2022 r. poz. 2651 ze zm. Dz.U z 2023 r. poz. 2383 ze zm.) nie zażądał złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji oraz nie wezwał do ich złożenia. W trakcie kontroli organ podatkowy podjął czynności sprawdzające i wezwał do złożenia deklaracji podatkowych DN-1 na podatek od nieruchomości za 2023 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej, Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Wiszni Małej, Ochotniczą Straż Pożarną w Wiszni Małej oraz Samorządową Administrację Placówek Oświatowych.

Podatnik o nr: J000153 (os. prawna), w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2024 r., nie wykazał do opodatkowania wartości budowli (zbiorników, ogrodzenia, utwardzonych kostką miejsc postojowych), które wybudował w 2023 r., a Organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających i nie ustalił stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami na podstawie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień, w wyniku których podatnik złożył korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2024 r., na podstawie której dokonano przypisu podatku na koncie podatnika w wysokości 15.412,98 zł. W dniu 26 lipca 2024 r. podatnik wpłacił kwotę 9.338 zł

tytułem zaległego podatku w podatku od nieruchomości (należność główna 8.980 zł, odsetki ustawowe 358 zł).

Wydatki budżetowe

Prowadząc w 2023 r. postępowanie w trybie podstawowym na wybór wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej i sportowej w Strzeszowie w gm Wisznia Mała”, Zamawiający pomimo upływu terminu związania ofertą, przed dokonaniem wyboru najkorzystniejszej oferty, nie wypełnił postanowień art. 307 ust. 2 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., dalej: ustawa Pzp), zgodnie z którym „W przypadku gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą określonego w dokumentach zamówienia, zamawiający przed upływem terminu związania ofertą zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 30 dni”. Tym samym Zamawiający pozbawił się również możliwości zatrzymania wadium w przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 98 ust. 6 pkt 2 i 3 ustawy Pzp, tj. jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana: odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie; nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub gdy zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, którego oferta została wybrana.

Zamawiający prowadząc postępowanie w trybie podstawowym na wybór wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Przebudowa ul. Szkolnej w m. Wisznia Mała – Etap I w formule zaprojektuj i wybuduj” przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych ofertach w dniu 25 maja 2022 r. W związku z tym, iż termin otwarcia ofert dodatkowych określony został na 4 maja 2022 r. to przekazanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach, powinno nastąpić nie później niż do 11 maja 2022 roku. Opóźnienie wyniosło 14 dni. Stosownie do postanowienia art. 81 ust. 1 ustawy Pzp „Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania”.

Przy realizacji zamówienia pn. „Przebudowa ul. Szkolnej w m. Wisznia Mała – Etap I w formule zaprojektuj i wybuduj” Zamawiający nie zobowiązał wykonawcy do wniesienia nowego zabezpieczenia lub przedłużenia ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 998056172791 i 998056172792 z 2 czerwca 2022 r. Na mocy zawartego w dniu 2 października 2023 r. aneksu nr 1 do umowy podstawowej, nastąpiło wydłużenie umownego terminu realizacji zamówienia o 141 dni tj. do 26 października 2023 r.

Natomiast odbioru końcowego robót wykonanych w ramach przedmiotowego zamówienia dokonano w dniu 13 grudnia 2023 r. Oznacza to, że Zamawiający w okresie od 7 lipca 2023 r. do 26 października 2023 r. nie posiadał zabezpieczenia, o którym mowa w art. 449 ustawy Pzp, z tytułu należytego wykonania umowy. Również wniesione przez wykonawcę zabezpieczenie z tytułu rękojmi za wady w okresie gwarancji z terminem obowiązywania od 7 lipca 2022 r. do 22 lipca 2028 r. powinno zostać zaktualizowane, gdyż jak wskazano w protokole odbioru końcowego okres gwarancji upłynie 14 grudnia 2028 roku.

W trakcie kontroli na wniosek Zamawiającego, Wykonawca zawarł stosowny aneks do ww. ubezpieczeniowych gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad, obejmujące swoim zakresem pełny okres udzielonej gwarancji.

Zamawiający dopiero w dniu 7 czerwca 2024 r. opublikował w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy pod nr 2024/BZP 00357061/01 pomimo, iż odbioru końcowego zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa ul. Szkolnej w m. Wisznia Mała – Etap I w formule zaprojektuj i wybuduj” dokonano w dniu 13 grudnia 2023 r. (ogłoszenie powinno zostać opublikowane w BZP najpóźniej do dnia 12 stycznia 2024 r.). Tymczasem zgodnie z art. 448 ustawy Pzp, Zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2.

W dniu 21 lipca 2023 r. Gmina zawarła umowę nr 57.UGWM.22 z 21 lipca 2023 r., której przedmiotem było „Sporządzenie częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała wraz z udziałem projektanta w pogłębionych konsultacjach społecznych”, za wynagrodzeniem w wysokości w kwocie 29.520 zł. W umowie maksymalny termin realizacji ww. zadania ustalono na 11 miesięcy od dnia zawarcia umowy (do 21 czerwca 2024 r.), przypadał on zatem na kolejny rok budżetowy. W złożonych wyjaśnieniach wskazano, że umowa powyższa zawarta została na podstawie – ujętego w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej – upoważnienia do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Istota umów, o których mowa w upoważnieniu zawartym w ww. uchwale sprowadza się do zagwarantowania bieżącego funkcjonowania samorządowych jednostek organizacyjnych, np. w zakresie zaopatrzenia w niezbędne tym jednostkom media. Do zobowiązań objętych powołanym upoważnieniem nie można zatem zaliczyć zobowiązania objętego umową nr 57.UGWM.22. Zadanie to nie zostało ujęte w wieloletniej prognozie finansowej jako przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), a zatem nie zostało również objęte

ujętych w tej uchwale upoważnieniem do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć.

Umowa powyższa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. „a”, ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, do zadań Skarbnika należy dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym – złożenie podpisu przez Skarbnika na dokumentach dotyczących danej operacji oznacza, że nie zgłasza on zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem oraz, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Dotacje udzielane podmiotom spoza sektora finansów publicznych przez gminę w latach 2021- 2023 służące celom pożytku publicznego były sklasyfikowane w paragrafie 2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” zamiast w paragrafie 2360 „Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”. Stosownie do załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz 1053 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego ujmuje się w paragrafie 236 i nie wykazuje się w paragrafach 281 do 283.

Za zaistniałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024, poz. 454 ze zm.), w szczególności w zakresie prawidłowego wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP:
  - a) skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenia na raty, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 10 lit b w zw. z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia;
  - b) skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) obliczonych za okres sprawozdawczy, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 i 11 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
2. Przestrzeganie ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) dokonywania czynności sprawdzających złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy;
  - b) wzywania do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, jeżeli nie została złożona mimo takiego obowiązku, stosownie do art. 274a § 1 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), w szczególności:
  - a) prawidłowe przeprowadzanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy,
  - b) zaciąganie zobowiązań obejmujących rok budżetowy i lata następne w granicach upoważnień, o których mowa w art. 228 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy.
4. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania w § 2360 wydatków stanowiących dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego zgodnie z załącznikiem nr 4 rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 poz. 1320), w szczególności w zakresie:
  - a) przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania, stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy,

- b) zwracania się przez Zamawiającego jednokrotnie do wykonawców, w przypadku gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą, o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 30 dni, stosownie do art. 307 ust. 2 ustawy,
- c) publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do art. 448 ustawy,
- d) zobowiązania wykonawcy zamówienia publicznego do wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w art. 449 ustawy Pzp, obejmującego swoim zakresem pełny okres obowiązywania zabezpieczenia zarówno z tytułu należytego wykonania umowy oraz roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Małgorzata Ottenbreit

Przewodnicząca Rady Gminy Wisznia Mała